

Zvony bez věží cinkat neumějí

Pohádka ke 115. výročí postavení věží katedrály sv. Petra
a Pavla v Brně

Scéna 1

Hluk a shon ševelí všude okolo, tady to rejdí, onde něco štěbetá a hlavně, všude to zvoní a cinká.

ZVON

Lano mám, ták, kartáček, pastu na mosaz - Ono je vždycky zajímavé, že když se jeden balí na dovolenou, do kufru se vleze všechno -

HLAS 1

Dělej!

ZVON

Jo!.. Jo - ale když se jede zpátky domů, kufr se nějak záhadně zmenší. Tak šup, no...

Zvon ve snaze zavřít zavazadlo úpí a vzdychá a to po celou dobu promluvy.

Letos jsem letěl s ostatníma zvonama na dovču porvé. A do zahraničí! Jo, výlet pěkný, ale doma je doma.

HLAS 2

Simtě, máš už to?

ZVON

Jo, jo! Už to mám! - Ajéje, nemám. Iá! Nejde to. Za rok prý poletíme zase, protože se tam prý lítá se všemi zvony každý rok na Zelený čtvrtek. No a za tři dny, v sobotu večer, to je dneska, zas letíme zpátky a pak se prý celou neděli vyzvání. Ale jo, pěkné prázdniny to byly a umíráček tudle říkal, že dovolenou si jednou do roka zaslouží každý -

HLAS 3

Proč sebou bereš tak velkou sváču? Vždyt' z tebe bude pašík!

ZVON

Urputně tlačí na víko svého kufru.
Že já si kupoval na cestu tolik špaget.

Konečně se ozývá vítězný zvuk zaklapnutí zámku kufru.

Mám to! - Tak, ještě poslední pohled na Řím a letíme.

Ozývá se zvonění, které postupně přehlušuje okolní šelest. Plynule přechází do zvonění budíku v následující scéně.

Scéna 2.

Zvuk budíku přerušuje šramot děvčátka, které neochotně vstává z postele.

MAMINKA

Barboro, vstávej!

BÁRA

Však už.

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Neděle ráno a budík huláká už v sedm. Ani by nemusel; zvony vyzvánějí už od šesti. - Takže by možná místo zvonění mohl vyprávět pohádku. Na probouzení, ne? Protože když se může vyprávět pohádka na usínání, tak proč ne na -

MAMINKA

Barboro!

BÁRA

Jo.

MAMINKA

Dělej! Učesat vlasy -

BÁRA

Áu, netahej mě.

MAMINKA

Prosim tě, to vydržíš. Tak. Vyčistit zuby -

BÁRA

(s kartáčkem v puse)
Čistím.

MAMINKA

A obleč se! Přijdem pozdě! Na Velikonoční neděli!
Taková ostuda! Ani beránka nám neposvětí kvůli tebe.

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Každý rok na Velikonoční neděli chodí do kostela snad všichni z Brna. Nosí si sebou krásné beránky a pan farář jim je pak posvětí. Naše máma ho peče s rozinkama. Ale letos ho má nějaký suchý a háže to na mě, že jsem jí prý špatně odvážila mouku. To tak.

TATÍNEK

Barunko, vezmi toho druhého beránka.

BÁRA

Na co máme dva?

TATÍNEK

No, tetička Edeltraud se omluvila, že letos na návštěvu nepřijde, tak jí maminka chtěla udělat radost a upekla jí taky beránka -

(CONTINUED)

MAMINKA

A tak jí jednoho po obědě zanešeš.

BÁRA

Co?!

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

To ne! Tetička Edeltraud! Šaty jí jdou cítit po mýdle proti molům a s jejíma buchtama by mohli kamenovat Máří Magdalenu.

TATÍNEK

Netvař se jako bambus, usměj se trošku! Prý má pro tebe ranec tech jejich buchet, co máš tak ráda.

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Jo a vždycky mě štípá do líček, to nesnáším!

MAMINKA

Už se na tebe těší, tak se okamžitě přestaň mračit, Barboro!

TATÍNEK

Uděláš dobrý skutek, Barunko!

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Jo, v naškrobených šatičkách půjdu přes celé město a pěkně pozdravím všechny ostatní holčičky, co se ve stejně naškrobených šatičkách procházejí se svými maminkami a povídají si o panenkách a vyšívání. Nu, co. - Ale tuhle jsem viděla pod Špilberkem takovou docela dobrou jabloň. Tak si na ni možná vylezu. Když jsou ty Velikonoce..?

Scéna 4.

Cinkání příborů o talíř napoví, že Bára sedí u oběda.

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Všude mívají k slavnostnímu obědu svíčkovou, ale já ji nerada. Tak tat'ka přemluvil letos mamku, aby udělala řízek a bramborový salát. Mňam. Skoro bych i zapoměla, že musím na návštěvu k tetičce.

MAMINKA

Barboro, nehrej si s tím řízkem a jez.

BÁRA

Ale on vypadá trochu jako zajíček, podívej!

MAMINKA

Co to blábolíš? Jaký zajíček?

BÁRA

No velikonoční přece.

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Nikdy neviděli zajíce, nebo co?

BÁRA

A když dáte ucho až úplně k němu, řekne vám básničku, fakt.

MAMINKA

Barboro, jez prosím tě!

TATÍNEK

Barunko, mluví jen lidi.

BÁRA

Vážně? Jenom lidi?

TATÍNEK

A někdy papoušci.

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

S nima by možná byla lepší domluva.

TATÍNEK

Tak poslouchej maminku. Půjdeš sama až na Staré Brno, tak musíš mít sílu, ne?

BÁRA

Jak sama? Vy nepůjdete se mnou?

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Oni nepůjdou se mnou?

TATÍNEK

K nám přijde pan radní Valbřich na kávu, tak ho musíme uhostit.

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Valbřich? Probožky, dvojitou porci štípání do tváří nezamaže ani největší řízek na světě.

MAMINKA

Co to do tebe vjelo, Barboro? Proč tak hltáš?

BÁRA

Kde je beránek pro tetičku?

TATÍNEK

Na okně.

MAMINKA

A ne, abys ho tetičce ujedla. Ona to pozná!

BÁRA

Jojo, neboj, nebudu ujídat, ani se cestou courat.
Čus!

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Zavřít dveře a už jsem fuč. Vezmu to kolem Petrova. Bude tam krásný výhled na Pálavu dneska. A krásně tam voní krokusy. A ten beránek se mamince překvapivě letos fakt povedl, vypadá krásně, jako by chtěl promluvit. Fakt - jen otevřít pusou. Ale táta říkal, že mluví jen lidé. Tak aspoň nebude moc naříkat, až mu prateta ukrojí zadek. Ale stejně ho toho utrpení raději ušetřím, prateta to stejně nepozná.

Scéna 5

Slyšíme pravidelné vzlyky, které se vždy ke konci decentně změňí v cinknutí.

ZVON

Ani toho Hloupého beránka, co nám peče zvoníkova maminka, nestihnu. Prý s rozinkama. Stejně je nemám rád. Hloupé rozinky, hloupé Velikonoce!

Hořekování se změňí v pláč.
Já chci aspoň kousek ucha! A být doma!

BÁRA

(s plnou pusou)
E, je ti něco?

ZVON

Co?

BÁRA

Nepotřebuješ pomoct?

ZVON

Co?

Bára polkne.

BÁRA

Jestli nepotřebuješ pomoct.

ZVON

No, možná jsem se ztratil.

BÁRA

Jak možná? Vždyt' jsou Velikonoce. A vůbec, jak to, že se mnou mluvíš?

ZVON

Proč bych nemluvil?

BÁRA

Tak jsi zvon, ne? Bys měl zvonit, ne?

ZVON

(fňuká)
Ale já nemám kde!

BÁRA

Nebřeč.

ZVON

Co to máš?

BÁRA

Beránka pro pratetu.

ZVON

A proč je takový... divný?

BÁRA

No, já mu ujedla zad - teda ukrátila utrpení. Ale pratetička stejně už moc nevidí, ona to nepozná.

ZVON

A dobrý?

BÁRA

Jo. Chceš?

ZVON

Hm.

Zvon se zakousává do moučníku.

BÁRA

Chutná? Je s rozinkama.

ZVON

Přesně takový máme i u nás doma.

Znovu se dává do pláče.

BÁRA

Počkej, ty nejsi z Petrova?

ZVON

Ne.

BÁRA

Tak proč sedíš tady pod kostelem?

ZVON

On je to kostel? Dyt' nemá věže.

BÁRA

No, katedrála petrovská.

ZVON

Aha.

BÁRA

No ale teda proč tu sedíš a bulíš?

ZVON

Říkám, že jsem se ztratil, ne? Když jsme letěli zpátky z Říma, ztratil jsem ostatní z dohledu, tak jsem přistál tady.

BÁRA

Nebreč. - Zajdu domů a řeknu to našim a cestu domů ti najdem, jo?

ZVON

Hm. - A necháš mi tu aspoň toho beránka?

BÁRA

Víš, on je pro tetičku. - Ale na. Musíš být hladový.

Scéna 6.

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

To mi doma fakt neuvěří! Ztracený zvon. A mluví! A není to ani člověk, ani papoušek. A našla jsem ho já! A třeba, když se naučil mluvit on, tak se můžou naučit mluvit i budíky a pak budou všem dětem vyprávět probouzecí pohánky... Co to tady páchne. Jako mýdlo proti molům. Tak počkat -

Bára otevírá dveře.

BÁRA

Maminko?

MAMINKA

Barboro?

BÁRA

Tatínku?

TATÍNEK

Barčo?

BÁRA

Tetičko Edeltraud?

TETIČKA EDELTRAUD

Bedřichu?

TATÍNEK

Ale ne, tetičko, to je přece Barborka, tvá praneteř.

TETIČKA EDELTRAUD

Co, drahoušku?

MAMINKA

Pra-ne-teř!

TETIČKA EDELTRAUD

A ták. Na staré roky už sotva vidím, odpust',
Bedřiško.

MAMINKA

Barboro, kde je beránek pro tetičku? Proč není u tetičky?

BÁRA

Protože tetička je tady.

MAMINKA

Nebud' drzá.

TATÍNEK

Báro, chudák tetička přišla zkontrolovat, jestli se nám něco nestalo. Ve svém věku!

MAMINKA

Protože ty místo povinností lítáš někde venku. Že, tetičko?

TETIČKA EDELTRAUD

Jo, jo. Pěkné to tu máte.

TATÍNEK

Kam ses zatoulala, Barčo?

BÁRA

No, já...

MAMINKA

Tak bude to?

BÁRA

Já...

MAMINKA

A hlavně žádné výmysly!

BÁRA

Já... Jsem šla kolem Petrova, když je tak krásně dneska, a tam jsem našla zvon.

TETIČKA EDELTRAUD

Slon? Pravda, cirkus v Brně nebyl, ani nepamatuju.

BÁRA

Zvon. A mluvil! Chudák tam seděl pod katedrálou a hňukal, že neumí najít cestu domů, že se ztratil.

TATÍNEK

Barčo, maminka říkala žádné výmysly.

MAMINKA

Barboro! Tak ty nejenže neposloucháš rodiče,

BÁRA

Ale, maminko -

MAMINKA

Ticho! Nejen, že neposloucháš rodiče, tys navíc ještě snědla pratetičce beránka,

BÁRA

To není pravda!

MAMINKA

A ještě si navíc vymýšlíš a lžeš!

BÁRA

Ne!

TATÍNEK

Tak kde toho beránka máš, ty rozumbrado?

BÁRA

Dala jsem ho tomu zvonu, páč měl hrozný hlad.

MAMINKA

Barboro!

Zvonek u dveří zběsile zacinká.

TATÍNEK

To bude pan radní. Zajdu otevřít.

MAMINKA

Ne! At' tam zajde naše malá lhářka. A hned potom půjde do pokoje. Za trest.

BÁRA

Ale to je všechno pravda. Tatínku!

TATÍNEK

Běž.

BÁRA

Ale -

MAMINKA

Hybaj!

Scéna 7

Bára jde otevřít panu radnímu.

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Já že lžu? Jako jo, kousek toho beránka jsem snědla, ale zbytek byla pravda, pravda, pravda. Tak proč mi nikdo nevěří? Navíc teď' o Velikonocích.

Zvuk otevírání dveří

Je to tu.

BÁRA

Uctivé pozdravení, pane radní.

VALBŘICH

Ale kohopak to tu máme?

BÁRA

(se zacpaným nosem)

Barunku.

VALBŘICH

No tys nám vyrostla. A kdepak máš nos? Tady, já ho mám.

BÁRA

Račte nahoru, pane radní.

VALBŘICH

Dáma první.

BÁRA

No víte... já... já musím ještě pro cukr do kafe.

VALBŘICH

Ale děvče nemyté, vždyt' dneska je všude zavřeno.

BÁRA

No...

VALBŘICH

Co máš za lubem, Barunko?

BÁRA

Stejně byste mi nevěřil.

VALBŘICH

Když to říkáš, tak asi ne. Ale záleží na tom?

BÁRA

Jo... Teda asi.

VALBŘICH

Nemůžeme stát proti pravdě, jedině za pravdou.

BÁRA

Aha. No, tak mi prosím vrat'te nos, mám na spěch.

VALBŘICH

Dávej na sebe pozor!

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Já jim dám lhářku, všem. Nevymýšlím si, nevymýšlím si, nevymýšlím si. At' si dospělí říkají, co chtějí.

Scéna 8

Mlaskání Zvonu je slyšet už z dálky

BÁRA

Chutnal?

ZVON

Byl trochu sušší.

BÁRA

Ale talíř je prázdný.

ZVON

To víš, jednomu z toho strachu vyhládne.

BÁRA

Ále, žádný strach. Najdem ti nějakou novou věž tady u nás v Brně a bude tě slyšet až na Pálavě. Já jsem Bára.

ZVON

No já nevím, jestli tam budou chtít zrovna mě. Na věžích bývá docela plno. Já jsem... hm... asi jen zvon.

BÁRA

Ty nemáš jméno? Jak ti říkaly ostatní zvony?

ZVON

No... tak jako...

BÁRA

Tak to vyklop.

ZVON

Ne, to je blbé.

BÁRA

Že ty se jmenuješ Květoš?

ZVON

Tak zas takhle blbé taky ne.

BÁRA

Vysol to.

ZVON

No, říkali mi... pašíku.

BÁRA

Jakože nejsi zrovna proutek?

ZVON

Aha! To mě nikdy nenapadlo.

(CONTINUED)

BÁRA

To je ošklivé ale. Budu ti říkat Vašíku.

ZVON

Když myslíš.

BÁRA

Tak pojď', Vašíku. Musíme ti najít domov.

ZVON

Ale kde začít?

BÁRA

Vidíš tu vysokou věž vzádu?

ZVON

No?

BÁRA

To je kostel svatého Jakuba. S největší věží, co tu v Brně máme. Hrom do škopku, aby se tam pro Vašíka nenašlo místo!

ZVON

Když myslíš.

BÁRA

Jdem!

ZVON

A Báro?

BÁRA

No?

ZVON

Stavíme se po cestě na zmrzku?

BÁRA

Vždyt' jsi zrovna snědl celého rozinkového beránka!?

ZVON

No, víš, jednomu z toho napětí vyhládne.

BÁRA

Hm, možná ten "pašík" svůj důvod měl.

Scéna 9

Bára se zvonem kráčejí městem

BÁRA

Ty, Vašíku, připadám ti jako lhářka?

ZVON

Lhářka?

BÁRA

No, lhářka.

ZVON

Co je to lhářka?

BÁRA

No... To je člověk, co nemluví pravdu.

ZVON

Tak to já asi nevím. Nikoho takového jsem ještě neviděl.

BÁRA

A u vás zvonů nikdo nelže?

ZVON

Už jsi slyšela zvon, který by zvonil falešně?

BÁRA

A jde to vůbec?

ZVON

To já právě nevím, takže -

BÁRA

Jsme tu!

ZVON

Jů, ten je!

BÁRA

Svatý Jakub, no.

ZVON

A ta věž, ta by byla!

BÁRA

Bude. Jen co se nějak dostaneme nahoru. Hlavní dveře jsou zavřené. Nemůžeš tam zkusit vyletět?

*V pozadí slyšíme trochu zlověstné zvuky.
Balancují mezi zíváním a vrčením.*

ZVON

Tak slyšelasi to?

BÁRA

Co?

ZVON

Něco tu straší.

BÁRA

Ještě nejsme ve věži, tak co by tu mělo co strašit?

ZVON

Ale já to -

Zvuk se zopakuje, tentokrát o něco blíž k dvojici.

A teď zase.

BÁRA

Strašpytle. Tak vyletíš nahoru a očíhneš to tam?

ZVON

Ale já nevím, jestli to zvládnou.

BÁRA

Vždyt' jsi doletěl z Říma do Brna.

ZVON

Jo, ale se zavřenýma očima.

BÁRA

Co?

ZVON

Já se totiž bojím výšek, tak jsem letěl za cinkáním -

Zvuk se zopakuje naposledy.

BÁRA

Počkej, teď jsem to slyšela taky. A myslím, že to byl ten okap támhle.

Do dialogu vpadne jeden z chrličů na fasádě kostela. Dvojici sice vyleká, ale jeho projev je tak rozvážný, až by si jeden mohl myslet, že je chrlič malinko opožděný.

CHRLIČ

JÁ NEJ-SEM ŽÁD-NÝ OOO-KAP.

Bára i zvon leknutím vyjeknou.

JÁ JSEM CHRR-LIČ.

Do konverzace se přidá i další socha - Neslušný panáček z kostelní věže. Oproti chrličovi mluví velmi zbrkle a raketově, oba jsou však přátelé. Ostatně jako sochám přimontovaným na fasádu jim nic jiného nezbyvá.

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Prosím vás, hlavně se nebojte! Sice vypadá jako drak, ale chrlí jen vodu při dešti, moula.

CHRLIČ

Jaký mou-

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Slyšíte? Než ze sebe vyžvejkne větu, leckdo by už měl napsaný román.

BÁRA

(šeptem)

Zeptáme se jich, ne?

ZVON

Není to nebezpečné? Báro -

BÁRA

Dobrý den, my hledáme -

CHRLIČ

Mi klidně můžeš klidně... no tentonoct -

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Chce říct, že nám můžeš tykat.

BÁRA

Tak to vám, teda ti, děkuji. A ještě mě prosím omluv, ale já tě pořád jaksi nevidím.

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Hlavičku nahoru, ták, jedeme do stěně věže až k oknu a úplně na vrcholu jsem já!

BÁRA

Co to?!

ZVON

Ukáž! Ooo, probožky, tam jsem se dívat neměl!

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Nu, co? Předbívám dobu!

BÁRA

Že se nestydíš!

CHRLIČ

Odpust' te mu, on nemůže za to, že ho vysochali s holým zadkem.

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Proto mi taky říkají Neslušný panáčku a tady tomu trumberovi, co vyplazuje jazyk, zase chrlič.

ZVON

Takže přeci jen okap!

CHRLIČ

Já ti dám okap!

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Je na to háklivý.

BÁRA

Promiňte nám. My bychom vlastně od vás potřebovali pomoc. Možná.

NESLUŠNÝ PANÁČEK

A co by to mělo být?

BÁRA

My hledáme tady pro mého kamaráda Vašíka nový domov.

NESLUŠNÝ PANÁČEK

A co teda děláte u naší kostelní věže?

CHRLIČ

A proč vlastně kamarád Vašík nemá hlavu?

BÁRA

Protože je to zvon.

ZVON

Jo! A mám aspoň velké srdíčko.

BÁRA

A zvony přece bydlí ve věžích.

CHRLIČ

Ale ve svých, ne v cizích.

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Kde máš svou věž, mladíku?

ZVON

No, já se ztratil po cestě z Říma.

BÁRA

No, on letěl se zavřenýma očima, páč se děsně bojí výšek.

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Ssss.

CHRLIČ

Ajajaj.

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Ssssss.

CHRLIČ

Ajajaj.

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Sssss.

CHRLIČ

Sssss.

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Hele neopič se, sss dělám já.

BÁRA

A řekli byste nám, proč syčíte?

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Protože se vám krátí čas.

ZVON

Co?

CHRLIČ

Po západu slunce se všechny věže zase do příštích Velikonoc zavřou.

NESLUŠNÝ PANÁČEK

A ty, kamaráde, nejspíš zrezivíš někde venku.

ZVON

To, to ne! Já nechci zrezivět!

BÁRA

Nikdo nezreziví. Uklidni se! - Kamarádi, nemohl by teda Vašík zůstat tady u vás?

NESLUŠNÝ PANÁČEK

To teda nemohl.

CHRLIČ

I když - jsme přece kostel svatého Jakuba, patrona poutníků. Aby nám šéf nevynadal.

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Kdyby nikam neputoval, nebyl by poutník. Pak by nás šéf teprv vyplísnil, že mu berem klienty, ha. - Soráč. Fakt nemáme místo. Zvony jsou v naší věži už teď'kons naštosované jak páteční tramvaj.

CHRLIČ

Ale zkuste to na Staré radnici, prý jim tam půjde po důchođu požární zvon.

NESLUŠNÝ PANÁČEK

Ale neříkejte, že jsme vás poslali my.

BÁRA

Proč?

NESLUŠNÝ PANÁČEK

No, tady chrlič na ně už odpradávná vyplazuje jazyk.

CHRLIČ

A neslušný panáček vypíná zadek.

NESLUŠNÝ PANÁČEK

A oni si nechtějí nechat vysvětlit, že to neděláme schválně.

CHRLIČ

Že nás tak vysochali.

BÁRA

Tak děkujeme moc! My to zkusíme.

CHRLIČ + NESLUŠNÝ PANÁČEK

Hodně štěstí!

Scéna 10

ZVON

Ty, Báro?

BÁRA

No?

ZVON

Jsme jako teď kámoši?

BÁRA

Jak jako?

ZVON

Jakože spolu máme různé dobrodružo a věříme si a tak.

BÁRA

Já nevím. Moc kamarádů jsem zatím neměla.

ZVON

Tak můžem být, ne?

BÁRA

Ale asi jo, proč ne. Bud'me kámoši!

ZVON

(nadšeně)
Tak jo!

BÁRA

Jsme tu!

ZVON

Kde?

BÁRA

Héj! Slyšíte mě?

ZVON

Proč tak ječíš?

BÁRA

Tak jsou to snad věžičky na STARÉ radnici. Možná nedoslýchavé (?).

VĚŽ 1

Slyšíme moc dobře!

BÁRA

Á, moc se ti omlovám, ale...

VĚŽ 1

Ptal se tě někdo na něco?

VĚŽ 2

A jak to, že nám tykáš, trpajzlíku?

BÁRA

Kdo je u tebe, teda pardon, u vás trpajzlík?

VĚŽ 3

Ale to je mi roztomilý chlapeček, kdybych měla ruce, štípnu tě do líčka.

VĚŽ 1

Vždyt' je to děvče!

VĚŽ 2

Ale ona myslela to druhé.

VĚŽ 1

Tak to na entlich není chlapeček.

VĚŽ 2

To je zvonek, zvoneček!

ZVON

No, tak nějak.

BÁRA

A já jsem Bára.

VĚŽ 1

A oba jste nestydatí.

VĚŽ 3

A trochu puclatí.

BÁRA

To jako mluvíte v rýmech? Supr!

VĚŽ 1

Nech si toho, nevychovanče.

VĚŽ 2

Co vás k nám přivádí?

BÁRA

No my hledáme domov tady pro mého kámoše Vašíka.

VĚŽ 2

Případy bez domova bývají většinou takové... nemyté.

ZVON

Já se myju pravidelně, paní věži. Fakt. V kufru mám
aji pastu na mosaz.

VĚŽ 1

Jen aby! Žádné vágusy tady nechceme!

VĚŽ 3

Ale kuš. Jak vám můžeme pomoci?

BÁRA

No, neměly byste tady pro Vašíka místo na Staré
radnici? On nemá kde zvonit, protože se ztratil.

VĚŽ 1

Děvče, ty jsi troufalé! Na radnici nemáme místo jen
tak pro nějakého Hej nebo Počkej.

VĚŽ 2

Nové si vybíráme pečlivě!

VĚŽ 3

Nejde přijít jen tak hala bala a dožadovat se místa.

ZVON

No, ale nás tady poslali od -

BÁRA

Mí rodiče nás sem poslali.

VĚŽ 2

Vážně?

BÁRA

Na mou duši!

VĚŽ 2

Trpajzlíku, a víš, že lhát se nemá?

VĚŽ 3

Že se pak zkřivíš?

VĚŽ 1

Jako ona?

VĚŽ 3

Jako já?

BÁRA

Jak to myslíte?

VĚŽ 1

My víme, že vás tady poslali ti šašci od svatého Jakuba.

BÁRA

Jak to...

VĚŽ 1

Nikdo jiný neví, že mluvíme.

VĚŽ 2

Jen oni.

VĚŽ 3

Protože je hubujeme za ten holý zadek a vypláznutý jazyk.

VĚŽ 1

Lháři u nás radnici nemají místo.

ZVON

My se vám strašně omlouváme. My jsme měli strach.

VĚŽ 2

Ne. Vy máte strach pořád.

VĚŽ 1

Hlavně ty. Protože když tě nepustíme, tak zrezivíš. Nikde jinde tě totiž chtít nebudou.

Zvon začíná mít na krajíčku.

ZVON

A když vás moc moc poprosím, klidně si kleknu, našly byste pro mě místo?

VĚŽ 2

Vždyt' nemáš kolena.

VĚŽ 3

A proč ses vůbec ztratil?

ZVON

No já letěl se zavřenýma očima, protože se bojím výšek.

VĚŽ 1

Lžeš, ty přece oči nemáš, zvony vidí srdcem, proto zvládnou zvonit smutně nebo vesele, podle toho, co je potřeba.

VĚŽ 2

Jste dva ulhánci.

VĚŽ 1

Nepřavdy mazánci!

BÁRA

(naštvaně)

Nejsme! Ne!

Běží pryč.

VĚŽ 1

Jen si utíkej, nevděčnice!

ZVON

Barčo, počkej.

VĚŽ 2

Jen běž za ní.

VĚŽ 1

Co to plácáš? Vždyt' nemá nohy.

VĚŽ 2

Ale vrána k vráně sedá.

VĚŽ 3

Vašku, ještě to zkuste na Špilberku, kastelán má dobré srdce!

VĚŽ 1

Proč jim to říkáš?

VĚŽ 3

Chtěla jsem jim trochu pomoci, no.

VĚŽ 2

Že ty se chceš narovnat, křivá věžičko?

VĚŽ 3

No a co?

VĚŽ 1

Kolikrát ti máme říkat, že to tak nefunguje, huso?

VĚŽ 2

Kdyby tě políbil princ, tak se taky neproměníš v princeznu. Prostě tě tak vysochali!

VĚŽ 3

Ale stejně, měli by si pospíšet. Soumrak se blíží.

Scéna 11

Bára a zvon zběsile běží pryč od toho hrozného místa. A běží a běží. Chtějí utéct a neví před čím.

ZVON

Počkej na ně! Vždyt' se mi ztratíš!

BÁRA

No a?

ZVON

Jak "no a"? Musíme rychle na Špilberk. Já nechci zrezivět.

BÁRA

Proč když mluvím s lidma, tak mi nevěří? A když mluvím s blbýma sochama, co by vlastně ani mluvit neměly, tak mi taky nevěří?

ZVON

No, to o těch rodičích úplně pravda nebyla.

BÁRA

(má na krajíčku)

Ale já jen chtěla, aby nás nevyhodily.

ZVON

Nech toho. Já ti věřím.

BÁRA

Nevěříš.

ZVON

Co bych ti nevěřil? Vždyt' jsme kámoši!

BÁRA

Protože kdybys mi věřil, řekl bys mi jak to doopravdy bylo s tou cestou domů. Věžičky měly pravdu - že neříkáš pravdu!

ZVON

Já -

BÁRA

Kamarádi si důvěřují, proto jsou kamarádi.

ZVON

Já, já měl strach.

BÁRA

Proč?

ZVON

Že se mi budeš smát.

BÁRA

Hele, to je ta jabloň. Pod Špilberkem. Na tu jsem si chtěla vylézt.

Bára leze na strom.

ZVON

Nelez tam. Vždyt' spadneš!

BÁRA

Víš, já ti strašně závidím, že můžeš létat. Sice jen dva dny v roce, ale můžeš. Dívat se na to všechno seshora. A vyzvánět všem dobré zprávy a mít kamarády a tak.

ZVON

Víš, některé věci někdy nejsou takové, jako se zdají být.

BÁRA

Jak to myslíš?

ZVON

Máš pravdu, kamarádi si důvěřují. Já se neztratil kvůli těm zavřeným očím, víš? Ostatní zvonu mi uletěly.

BÁRA

Schválně?

ZVON

Jo. Mě ostatní neměly moc rádi.

BÁRA

--

ZVON

--

BÁRA

Hele, vidím na náš dům! Ten červený s šikmou střechou.

ZVON

Fákt?

BÁRA

Jo! A to malé okýnko pod ní, to je od mého pokojíčku! Vylet' kousek, ukážu ti to!

ZVON

Já se bojím.

BÁRA

Ale neblbni.

ZVON

Opravdu.

BÁRA

No co. Hop.

Bára seskočí ze stromu.

ZVON

Co děláš? Vždyt' jsi mě málem přišlápla!

BÁRA

Jdem.

ZVON

Kam?

BÁRA

No přeci na ten Špilberk, ne?

Scéna 12

Naši dva utečenci zadýchaně kráčí k hradu Špilberk. Zvon u toho vyšt'aveně pocinkává.

Už z dálky je slyšet hašteřivé cinkání svazkem klíčů a mumlání trochu zoufalého muže.

KASTELÁN

(pod vousem)

Hm, který to byl? Tendle? Ne. Hrom do kapelníka. Ten to taky není.

ZVON

(šeptem)

Hele, Báro, někdo je u brány.

BÁRA

(šeptem)

Supr!

(nahlas)

Nepotřebujete pomoct?

KASTELÁN

(pod vousem)

Krupice s mákem, to taky není on.

(nahlas)

Co?

ZVON

No, jestli nepotřebujete pomoct?

Mezi svými promluvami Kastelán hledá neustále správný klíč

KASTELÁN

Tady něco divně zvoní! Že vy jste našli svazek klíčů a jdete ho vrátit.

BÁRA

Ne. My -

ZVON

My mi hledáme domov.

KASTELÁN

Zase! Ale třeba to nejsou moje klíče. Třeba to jsou klíče jiného kastelána. Ukažte?

BÁRA

My se moc omlouváme, ale my vaše klíče nemáme.

KASTELÁN

Hm, hm. To je polízanice tedy. Já se totiž zamkl. Venku. A klíč prostě není. Tady na té obruči není. Ani na té. Možná tady?

BÁRA

My jsme se vás přišli zeptat, jestli by tady můj kamarád Vašík nemohl do služby k vám na hrad. On se ztratil, když letěl z Říma.

KASTELÁN

Děvče zlaté, v téhle chvíli nemůžu na hrad ani já, a to jsem kastelán.

BÁRA

A až najdete ten klíč?

KASTELÁN

Hm, možná? - A co kdyby k tomu něco řekl tady mladý pán?

ZVON

Jako já?

BÁRA

Jo, ty.

ZVON

Tak já bych moc rád.

KASTELÁN

Chlape, co furt cinkáš, jak pomínutý? Já chci vědět, proč bys chtěl k nám na výcvik.

BÁRA

Víte, on to nijak jinak neumí, on je to zvon.

Kastelán zpozorní tak, že utichne i cinkání klíčů.

KASTELÁN

Ukaž?

ZVON

Cink, cink.

KASTELÁN

Vážně! Tak to jsme tu ještě neměli.

Znovu začne hledat správný klíč.

BÁRA

Tak šlo by to?

KASTELÁN

Co by nešlo. -

Konečně klíč nachází.

Tady je, potvora! V levé zadní kapse na pravé straně předního dílu vesty! Že mě to nepadlo hned.

Odemyká bránu.

Berem tu leckoho a další zvon se možná bude hodit.

BÁRA

Supr!

ZVON

Hurá!

KASTELÁN

Ale! Jste docela mladí, na triko si vás nevezmu. Přijďte s nějakým dospělákem, co se za něj zaručí a postel v poplašné věži bude jeho.

Kastelán zavírá bránu.

ZVON

Co budeme dělat?

BÁRA

Coby? Počkej tady, zajdu domů a řeknu rodičům, oni své slovo určitě dají, až uvidí, že jsem si tě nevymyslela.

ZVON

Tak rychle!

BÁRA

Ne, do soumraku už nemáme moc času, no a... víš... tobě všechno strašně trvá, promiň. Počkej tu a já tam zaběhnu sama a dovedu je.

ZVON

Slibuješ?

BÁRA

Jo. Oni to pochopí. Hlavně, že budeš mít kde bydlet a nezrezivíš mi!

Scéna 13

Bára běží domů, co jí síly stačí.

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Tak se to povedlo! Vašík nezreziví a bude na Špilberku a já ho tam budu chodit navštěvovat a budu mu nosit buchty od pratety Edeltraud. - Mu vadit

(MORE)

(CONTINUED)

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM (cont'd)
nebudou, je to... Vašík-pašík, no. Už se těším, až ho uvidí. To budou valit bulvy. Prý, že lhářka.

Bára otevírá domovní dveře. V prostoru jde z dálky slyšet poněkud dřevorubecké chrápání. Hlavně si musíme pospíšit a -

MAMINKA
Á, mladá paní přišla.

BÁRA
Maminko, tatínku, potřebuju pomoct. Rychle!

TATÍNEK
A kdypak ses celé odpoledne toulala?

BÁRA
Konečně jsme našli zvonu věž! Vezmou ho na Špilberk.

MAMINKA
A jak si to mladá paní představuje, utíkat z domova?

BÁRA
Ale chtějí, aby se za něj zaručil dospělák.

TATÍNEK
To se přece nedělá, Barčo. Taková hodná holka.

BÁRA
Ale-

MAMINKA
Hodná? Zloun je to! Neváží si rodičů.

BÁRA
Mohli byste mě, prosím, poslouchat? Opravdu si musíme pospíšit.

MAMINKA
(zakřičí)
Dost už! Nech si těch výmyslů a mazej do pokoje a buď rády, že nemám po ruce vařečku.

BÁRA
Ale- ale opravdu - musíte mi věřit - tatínku!

TATÍNEK
Běž, Barčo. Tohle se nedělá. Utíkat z domu a vymýšlet si.

BÁRA
Ale já si nevymýšlím.

TATÍNEK
A o tom zvonu nechci slyšet už ani slovo.

MAMINKA

A večer odvedeš tetičku Edeltraud domů.

BÁRA

Ona je tu taky?

TATÍNEK

Spí v obývacíku na kanapi. Ta cesta sem jí zmožila.

Scéna 14

*Bára sedí sama v pokoji. Kolem a kolem je ticho.
Jen hodiny tikají .*

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Je těžké mít kamaráda. Protože je těžké někomu důvěřovat. Fakt. A když už to toho jeden pustí, tak skončí zavřený v pokojíčku bez večeře.

Hodiny začínají zvonit.

Hm, soumrak. Tak jsme to přece jen nestihli, pravda. Asi jediná, které teď' můžu věřit.

Bára se dá do pláče. Ovšem kdesi zpovzdálí slyšíme zvonění, které už odněkud z dřívějšíka známe.

ZVON

Psst. - Psst?

BÁRA

Halo? Je tam někdo?

ZVON

Tady, v okně!

BÁRA

Vašíku! Co tady děláš!

ZVON

Dlouho si nechodila. Tam jsem si zaletěl se podívat, co se stalo.

BÁRA

Ale vždyt' ty se bojíš lítat.

ZVON

No ale vždyt' jsme přeci kamarádi, ne?

BÁRA

Vašíku! - Ale co, stejně už ti žádnou novou věž neseženem. Smráká se.

ZVON

Nasedni.

BÁRA

Co?

ZVON

Nasedni. Aspoň ti ukážu, jaké to je lítat, než zrezivím.

Scéna 15

Maminka klepe na dveře Barčina pokoje.

MAMINKA

Vylez, Barboro. Prateta chce domů. -

Maminka vchází do pokoje.

Barboro? Barboro! Tys zase vzala roha!

BÁRA

(volá)

Maminko, tady! Na obloze!

MAMINKA

Pro Kristovy rány, Barboro! Co tam děláš? - Táto, rychle ven, já se snad už pomátla.

BÁRA

Nikdy bych nevěřila, že z oblohy může Brno vypadat tak pidi.

ZVON

Hele, dívej! Chrlič s Neslušným panáčkem nám mávají.

CHRLIČ + NESLUŠNÝ PANÁČEK

(odkudsi zezdola)

Čáu, blázni blázniví!

ZVON

A tam jsou věžičky.

BÁRA

A... ony se dokonce usmívají!

VĚŽ 1

Pche, pot'ouchlíci!

VĚŽ 2

Však je nech!

VĚŽ 3

Aspoň vědí, že některé věci stojí za to víc než jiné.

ZVON

A kastelán!

BÁRA

Mamka s tat'kou. A tetička! - Ahoj!

TETIČKA EDELTRAUD

Kdo to tam lítá?

MAMINKA

Barča. Tak přeci jen nelhala.

TATÍNEK

A nakonec se nám vznesla.

TETIČKA EDELTRAUD

To má po mě. Já se vznáším vždycky po kyselém zelí.

ZVON

To je krása.

BÁRA

Je. - Ale co teď bude s tebou, Vašíku?

ZVON

Nedělej si hlavu. Bud' prostě št'astná, vždyt' letíš!

BÁRA

Jé, dole je i pan Valbřich! Zacinkej mu.

ZVON

Cink, cink, cink.

VALBŘICH

Já vždycky věděl, že v té holce něco vězí.

TATÍNEK

Ale kdo mohl tušit, že si nevymýšlí?

VALBŘICH

Víte, nejde stát proti pravdě, jedině za pravdou.

TATÍNEK

Ale krásně zvoní ten její zvonek, že?

VALBŘICH

A já myslím, že vím, kam s ním.

Zvonění Zvonu se smísí se zvukem budíku, který na začátku tahal Báru z postele a přechází do další scény.

Scéna 16

Zvoní budík.

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Vždycky jsem si říkala, proč budíky zvoní. Proč třeba nevyprávějí pohádky.

MAMINKA

Barunko, vstávej!

BÁRA

Ano.

BÁRA VNITŘNÍM HLASEM

Protože když se může vyprávět pohádka na usínání, tak proč ne na probouzení?

MAMINKA

Které šatičky chceš?

BÁRA

Nějaké mi vyber.

TATÍNEK

Dneska je velká sláva! Na ty nové petrovské věže, co nechal postavit pan radní Valbřich, zavěsí konečně zvon.

BÁRA

Vašíka!

MAMINKA

Co to zase breptáš?

BÁRA

No, že se ten zvon možná bude jmenovat Václav?

TATÍNEK

Jak to víš?

BÁRA

Zdálo se mi to.

MAMINKA

Na, tady máš hřeben, ty rozumbrado. Učeš se.

BÁRA

Ano.

TATÍNEK

Ale pospěšte si, holky, at' tu slávu neprošvihnem.

Rozhovor obestře slavnostní vyzvánění petrovských zvonů, které nás sebou vezme až na úplný vrcholek nově vystavěné věže, kde nepatrně ustoupí do pozadí.

Scéna 17

Slyšíme hekat přecpaný kufr, jako na začátku. Tentokrát je mu však od obsahu ulevováno.

ZVON

Tak, pastu na mosaz a kartáček dám do poličky, pyžemo složit na postel a lano řádně uvázat, aby zvoníkům neruplo. Jako jo, je to výška, ale zase mě bude slyšet až na Pálavu! - A támhle dole je lidí jak

(MORE)

(CONTINUED)

ZVON (cont'd)
drobků, když se jí sušenky. Jo, a je tam i Barča! A jde s maminkou a tatínkem! A drží se za ruce a moc jim to sluší! Hu. Takže se musím snažit, at' se za mě nestydí - Bára ani tahle zbrusu nová věž. Bez ní bych totiž cinkat nesvedl. Fakt.

Zvon se konečně rození, krásně, zvučně a vděčně.

KONEC